

tezo, da je Kumičičev roman samo plagijat Krstiničevega dela. — Kumičič se za te očitke ni dosti brigal; ko pa je umrl lanskega leta, ni miroval Binički, ampak je vnovič začel v obširnem članku v sarajevski „Vrhbosni“ dokazovati svojo trditev. Odgovorila mu je Kumičičeva žena ter branila poštenost svojega moža, v najnovejšem času pa je posegel v polemiko sam prof. Krstinič ter se postavil ob stran Biničkovega... Vsa afera je efemernega značaja in ne bo dolgo vznemirjala ljudi. Za trezno misleče je tudi afera Kumičič-Krstinič že odločena. Zakaj na korist prvemu govori mnogo dokazov: Kumičič je bil gotovo poprej zamislil osnovo celega cikla, predno je izdal prvi del, tedaj tudi predno je bil čital Krstiničovo delo; ako pa je morda v resnici porabil Krstiničev rokopis — ali je zato plagiral? Boljši od slabšega? Dobro pravi v svoji letošnji 9. številki „Obzor“: „Ali je Raffael prvi, ki mu je prišla ideja, da slika madone?“ In vendar ni zato plagijator, če je porabil drugih sujete, ki so večno isti!

Oskar Kamenšek.

Leonid Andrejev, moderni ruski pisatelj, je napisal pred kratkim dve povesti: „Prikazni“ in „Rdeči cvet“. Prva povest je vzeta iz življenja umobolnih, druga pa obdelava v 17ih odstavkih večjidel strašne prizore, ki jih provzroča vojna.

Rad. P-n.

„Po plesu“ in „Božja volja in delo človeških rok“ to sta dve najnovejši povesti grofa Leva N. Tolstega. V obeh razpravlja in utemeljuje Tolstoj svojo znano misel: da biva v človeku od Boga vanj položeni glas vesti, ki vodi in opominja človeka pri vseh njegovih delih.

Rad. P-n.

M. Gorkij je prečital nedavno v Peterburgu v krogu svojih prijateljev svojo novo povest „Straža“.

Rad. P-n.

Petdesetletnica književnega delovanja VI. J. Lamanskega. O novem letu je slavil glasoviti ruski učenjak, slavist Vladimir Ivanovič Lamanski, petdesetletnico svojega plodonosnega književnega delovanja.

V. J. Lamanski se je rodil l. 1833. in se vpisal, dovršivši gimnazijske študije, l. 1850 v petrogradsko vseučilišče.

Svoje nauke je dovršil l. 1854. in izdal pri tej priliki konec tega leta prvo svoje znanstveno delo „O zbornikje narodnih južnoruskih pjesen“, ki je zbudilo takoj splošno zanimanje in pozornost v vseh učenjaških krogih. Leta 1864. je bil imenovan za profesorja na petrogradskem vseučilišču, katero službo je opravljal celih 35 let. Leta 1899. je bil izvoljen v priznanje svojih zaslug za člana ruske akademije v oddelku za ruski jezik in književnost.

Od časa, ko je Lamanski izdal prvo svoje znanstveno delo, je poteklo že 50 let in ves ta čas je posvetil znanosti in prosveti ter blaginji ruskega naroda in vsega Slovanstva.

S svojo nenavadno nadarjenostjo in temeljito naobrazbo, kakor zlasti s svojo izredno marljivostjo se je skoro popel v prve vrste ne samo ruskih književnikov in učenjakov, marveč slovanskih vobče.

Njegova razprava „O razprostranjenju znanja v Rusiji“ in disertacija „O Slovanih v Mali Aziji, Afriki in Španiji“ ste epohalni deli, ki jima ni primere v književnosti slovanski. V. J. Lamanski je eden izmed prvih in najboljših poznavalcev Slovanstva in slovanskega vprašanja, zlasti pa slovanske književnosti in narodne in politične zgodovine narodov slovanskih. Njegove razprave o staroslovenskem jeziku, njegovi članki o odnošajih zapadnih in južnih Slovanov, njegova raziskavanja starih slovanskih rokopisov itd. izpričujejo ne le obsežno znanje, marveč tudi plamtečo ljubezen do vsega, kar je slovansko. Prožet z idejo slovanske vzajemnosti, je stal od

prvega hipa v prvih vrstah slovanskega gibanja na Ruskem. Kot član „Slavj. blag. občestva“ je v sedemdesetih letih z besedo in dejanjem vplival na rusko javnost v prilog slovanskim bratom na Balkanu; da se je Rusija odločila za osvoboditev Bolgarov turškega jarma, je največja zasluga imenovanega društva in ž njim tudi Lamanskega.

V tem času je tudi spisal razpravi „Rossija uže tjem polezna Slavjanam, čto suščestvujet“ in „Moguščestvo Turok-osmanov v Evropje“, ki sta mogočno vplivali na javno mnenje na Ruskem in med ostalimi Slovani.

Lamanskij ni samo učenjak, ki živi zgolj svojim knjigam in vedi, on je tudi navdušen Slovan, ki objema z gorečo ljubeznijo vse Slovanstvo; to izpričuje vse njegovo življenje. Zato ga pa tudi pozdravlja ob njegovem jubileju ne samo Rusija, marveč tudi vse Slovanstvo.

R. Pustoslemšek.

Prevodi slovenskih pisateljev v angleščino. Lansko leto je izšel zadnji zvezek velikanskega dela „Te Universal Antology“, ki obsega vsega skupaj 36 knjig. Namen zbirke je, podati v primerno malo knjigah takorekoč literaturo vsega človeštva. Vsi boljši pisatelji od „očeta“ Homerja do modernih novelistov so zastopani v tej res občudovanja vredni publikaciji, kakršne so zmožni samo podjetni Angleži. V XXIX. zvezku dobimo razen prevodov iz hrvaščine, ruščine, češčine, slovaščine tudi naše pisatelje: Erjaveca („Ni vse zlato, kar se sveti“), Funtkove „Luči“ ter Janka Kersnika spis „The Peasant' s Leath“ (Kmetova smrt). Slovenski oddelek obsega vsega skupaj 20 strani. Tako smo torej prišli s svojimi literarnimi deli v dotiko z Angleži! Kdo je prevode oskrbel, mi ni znano. Delo je uredil in izdal knjižničar britanskega muzeja v Londonu, Richard Garnett. Pomagala sta mu poleg drugih tudi Léon Vallée od Bibliothèque Nationale v Parizu in prof. Alois Brandl v Berlinu, ki je preiskal ondotno kraljevsko in vseučiliščno knjižnico. Cena vseh knjig mi ni znana natanko; če se ne motim, znaša okolo 500 K. Med hrvaškimi pisatelji imajo svoje spise prevedene: Kalinčak, Preradović („Slovanom“), Šandor-Gjalski. Izmed drugih Slovanov so zastopani: Tolstoj, Čech, Čehov, Hurban-Vajansky, Ljubisa, Sčépan, Mitrov, Ostrovskij, Poljanski, Ševčenko, Vrchlický.

—h.

Iz Amerike. V St. Paulskem semenišču (St. Paul, Minne.) študira letos 18 Slovencev, ki imajo svoje literarno in debatno društvo „Baraga“. — Profesor dr. Seliškar uči že četrto leto filozofijo (kozmozologijo in psihologijo) v filozofskem oddelku in je zelo priljubljen med profesorji in učenci. Njegove lekcije so jako zanimive.

—h.

Nobelove nagrade. Za leto 1904. so se razdelile Nobelove nagrade tako-le: za fiziko jo je prejel profesor na zavodu „Royal Institution“ v Londonu lord Raleigh, za kemijo profesor na „University College“ v Londonu William Ramsay in za fiziologijo in medicino profesor na vojaški medicinski akademiji v Peterburgu Ivan Petrovič Pavlov. Nagrada za slovstvo se je razdelila, in sicer je dobil polovico francoski pesnik Mistral, polovico pa član španske akademije Ivre Echeagaray.

—a—

